

Pridobitve za kmeta.

Kmetijski minister dobi kredit 26 milijonov dinarjev za regulacijo rek in potokov; v Sloveniji pridejo v poštev Sava, Drava in Savinja. Za nabavo plemenskih bikov, žrebcev, za semenogojstvo, za zatiranje rastlinskih bolezni, za gospodinjstvo šole, za nabavo trijerov, pospeševanje kmet. vzornih posestev, za vodovode, regulacijo hudournikov, nabavo seruma, odškodnino vsled kuge poginule živine, in za agrarne operacije je dovoljen naknadni kredit v znesku 3.3 milijone dinarjev. Za ceste in mostove v Sloveniji je poleg kredita 4.296 milijonov dinarjev za podpore okrajnim zastopom še dovoljen naknadni kredit 2.9 milijonov dinarjev, dočim lani ni bilo nobenega tozadevnega kredita v proračunu.

Neprecenljive važnosti za vinogradnike je ukinjenje prijave vina; kazni se zmanjšajo na 50 do 250 Din. Kazensko postopanje glede neprijave vina, ako še ni končano, se obustavi, neplačane kazni se odpišejo. Denaturirani bencin se sme trošarine prosto uporabljati za pogon kmetijskih strojev.

Nove, oziroma spremenjene zakonske odredbe.

Podsodnosti okrajnih sodišč so v bodoče podvržena vsa kaznjiva dela po § 104 srbskega kaz. zakona, kar pomeni za ljudstvo ubrzanje postopanja in zmanjšanje stroškov. Cestarjem v Sloveniji se priznajo letni dodatki 2550 dinarjev in dodatek za vsakega člana obitelji v znesku 730 dinarjev. Kmetijskim zadrugam se daje spet davčna prostost, katero so za časa prejšnje vlade izgubile. Ministru socialne politike se da pooblastilo, da izvrši reorganizacijo delavskega zavarovanja, ministru za šume in rube pooblastilo, da spremeni pravilnik za bratovske skladnice. Volilni red za avtonomna mesta v Sloveniji in za trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani se izpremeni v toliko, da velja v bodoče čisti propore. Minister socialne politike se pooblašča, da da iz fonda za brezposelne posojila za zgradbo delavskih stanovanj. Da se omogoče agrarne operacije v Prekmurju, se tozadevni štajerski zakoni razširijo i na Prekmurje. Za posojila mesta Ljubljane, določeno za zgradbo stanovanjskih hiš, se prizna pupilarna varnost. Minister financ se pooblašča, da prevede penzije kronskih upokojencev v dinarske in malenkostno kongruo duhovnikov (meseč. plača v znesku 200 do 250 kron) v dinarsko.

Da se omogoči delovanje oblastnih skupščin, se določa v finančnem zakonu, da se bivša deželna imovina prepíše v zemljiški knjigi na posamezne oblasti, da se imovina okrajnih zastopov, odnosno okrajnih cestnih odborov prenese na bodoče srezke skupščine, da se morejo posamezni državni posli prenesti v področje oblasti in da mora ob enem država oblastu i odstopiti tozadevna sredstva, da se posli agrarnih operacij prenesejo na oblastni odbor, da smejo oblastne skupščine z uredbami menjati, izpopolnjevati ali ukinjati bivše deželne zakone.

Popolnoma pogrešna davčna, carinska, finančna in valutna politika prejšnjih vlad je popolnoma upropastila državne finance, je glavni povzročitelj težke finančne krize. SLS je vstopila v vlado ne samo radi tega, do doseže omiljenje davčnih bremen, da omogoči delo oblastnih samouprav, temveč tudi, da pospeši delo za ozdravljenje gospodarske krize in ureditev državnih financ. V to svrhu so potrebni dalekosežni ukrepi, katere vsebuje finančni zakon. Ustvarja se državni odbor pod predsedstvom fin. ministra, obstoječ iz 14 poslancev in 8 strokovnjakov neposlancev v svrhu varčevanja v državni upravi in državnem gospodarstvu, v svrhu zmanjšanja državnih izdatkov, v svrhu pospeševanja gospodarstva. Minister financ se pooblašča, da sme najeti notranje posojilo v znesku 500 milijonov dinarjev v svrhu zgradbe cest in železnic, da sme urediti vse državne dolgove, da sme izvršiti spremembo tehnične sestave proračuna. Finančnemu ministru se da pooblastilo, da sme izvršiti spremembo uradniškega zakona, zakon o penzijah itd.; v finančnem zakonu se nahajajo odredbe glede zmanjšanja pretirano visokih izdatkov za penzije, nepotrebno uradništvo itd. Znatno se bodo zvišali čisti donosi železnic, rudnikov in drugih drž. gospodarskih podjetij s tem, da se izvede komercializacija to je, postavijo ista na čisto trgovsko podlago.

Lepa pisanka.

V predstojećih vrsticah sem na kratko orisal uspehe SLS, katere je dosegla v dveh mesecih za slovensko ljud-

stvo. Opravičeno lahko trdimo, da je SLS prinesla domu lepo velikonočno darilo za slovensko ljudstvo, da je zvesta svojemu programu v najtežavnejših razmerah za slovensko ljudstvo dosegla več ko samostojni demokrati in Pucljevci, ki so bili skoro pet let na vladi. To priznavajo i nasprotniki, nepristransko sodeča javnost, kakor n. pr. »Moj dom«, glasilo pokr. zveze društev hišnih posestnikov v Ljubljani, piše v št. 3 z dne 3. marca 1927, takole: Leto in leta smo bili navajeni na nova bremena, sedaj pa se je naenkrat na bolje obrnilo. Zakaj pa se ni doseglo poprej nobenih ugodnosti — o tem smo si vsi na jasnem. Sedaj se je pričelo z resnim delom, ki upamo, da se bude nadaljevalo.

Veliko noč, Vstajenje Gospodovo, bomo letos praznovali veselejšega srca, ker vidimo, da sta naša borba in naša vztrajnost rodili uspehe, nadamo se pa, da bomo vse naše cilje dosegli, ako bo sedanja vlada ostala dalje časa na krmilu in v istem pravcu ko doslej vso svojo skrb posvečevala ozdravljenju našega gospodarstva in ureditvi državnih financ. V tej nadi želimo vsem somišljenikom, kakor tudi vsem nepristranskim ocenjevalcem dela SLS: Veselo Alelujo!

Da bomo nasprotnike poznali.

»Drobtine«.

Pucelj ne ve, kaj bi počel, iz same zavisti, da on kot minister ni dosegel za Slovenijo ničesar posebnega, SLS pa žanje uspeh za uspehom. Vse te uspehe imenuje Pucljev list, da so le »drobtine«. — Da je SLS dosegla, da je vsa bivša deželna imovina, ki je bila zdaj v državni upravi, prešla v last in upravo oblastnih skupščin, je dosegla drobtino. Seveda so te drobtine prav lepe. Rogaška Slatina, Dobrna, vsa posestva in poslopja bivše dežele, to so lepe drobtine. Če bi Pucelj vse svoje življenje dosegel za Slovenijo le eno tisočinko teh drobtin, bi rekel, da je prinesel celi velikonočni žegen za vso Slovenijo.

»Klerikalno ogledalo«.

Je iznašel »Kmetijski list« in ga ponuja svojim bralcem. Naročil ga je že tudi gospod Pucelj, kjer se zdaj v »klerikalnem ogledalu« lahko ogleduje, kako bi moral tudi on kot kmetijski minister delati. To ogledalo pa ima tako skrivnostno moč, da jih je kar strah, ker se pred tem ogledalom vidi, da je Samostojna kmetijska stranka vsaki dan — manjša.

»Železnice, železnice«.

tako je klical poslanec radičevci v Sloveniji, g. Kelemina in govoril vse to, kar je nekoč Prepeluh, sedaj kmetijec, se norčeval iz Puclja ter priobčeval ravno tako neslane šale kot jih s svojo notico o avtonomiji. Ker je SLS že res dosegla precejšen del avtonomije, bo Prepeluh, zdaj ko ima čas, ker ni več komisar pri Trboveljski, začel izdajati — »Protiautonomijo«.

42 milijonov za prince —

to je zdaj geslo nasprotnikov, češ, da jih je naša vlada vrgla bivši črnogorski vladarski hiši kar za prazen nič. V resnici pa gre le za odškodnino za vsa imetja, ki so prišla v državno last. Če pa kdo kaj kupi, naj tudi plača. Ali Pucelj drugače dela?

»Jo, kam bi del!«

Znana je Aškerčeva pesem »Mejnik«, kjer pesnik popisuje usodo soseda Vida, ki je po smrti nosil mejnik nazaj, ker ga je v življenju prestavil. Pri tem pa je vedno stokal »Jo, kam bi dal!« Tako tudi SDS danes ne ve, kaj bi Izruvala je mejnike slovenstva, dokler je živila v vladi, zatrla vse, kar je bilo naše, slovensko, iz same jeze, ker še narod ni zaupal njenemu političnemu vodstvu in ni zapustil potov krščanske kulture. Zdaj je SDS — mrtva! Po svoji smrti pa straši še po Sloveniji, straši s svojimi listi, da se mnogi po dnevi bolj bojijo kot otroci po noči, kaj bo, straši posebno s svojim postopanjem, ko skuša zdaj prenesti mejnike nazaj, ki jih je izruvala svoj čas. Vso njen ovpitje izveni kot klic: Jo, kam bi del!« Dobi naj odgovor: »I, kjer je vzlet! In počivaj v miru!«

Na novo pot za čast in ugled slovenskega ljudstva!

Kdo neki je ta novi prerok, ki do zdaj ni hodil po poti za čast in ugled slovenskega ljudstva, ki zato tudi

da me imaš rad . . . Doma sem bila, da se preobujem . . . Jasjek!

Niso minili štirje tedni, pa bi že morala biti svatba Macicka z županovo Marino. Jasjek je že hotel vse pustiti in pobegniti kamorkoli, ko pa je Marina rekla: »Na svatbi mi zaigraš, Jasjek!« je ostal.

Macjek pa je prihajal h Kružlovim vsak dan, vedno vesel, vedno smejoč se, vedno dobre volje. Neki dan pri večerji, ko je Marina očetu nekaj trdo odgovorila, ji pravi Macjek: »Veš, Marina, zapomni si: ko bi se meni kedaj tako odrezala, bi te nasekal tja, kamor se spodobi, da bi tri dni ne mogla sedeti!«

Marini so se zaiskrile oči — baš so jedli kislo mleko — dvignila je roko z žlico in rekla: »Ej, če bi te jaz prej ne po glavil!«

Macjek pa je stisnil pest: »Udari!« Za hip sta se spogledala, potem pa je Marina sklonila glavo in jedla dalje.

Stari Kružel pa je rekel: »Tako je prav, gospodek! Če te baba z grabljami, ti njo s cepcem, če baba nate z nožem, ti nanjo s koso! Tako je prav, gospodek!« Ta »gospodek« je bil njegov zdevek.

V Jašku pa je zamiralo srce.

Zvečer gre čez dvorišče, Marina pa sedi na kladi in plaka.

»Zakaj jokaš, Marina?« vpraša jo rahlo in v skrbeh, ker jo je prvokrat videl plakajočo.

»Ker me bo tepel.«

»Kdo?«

»Macjek.«

»Pa ga ne jemljil!«

ljudstva po tej poti ni vodil? To je »Domovina!« Kajti pričala se je, da je do zdaj hodila drugačno pot. Ali pa se je res izpremenila? Ali pa se ni le oblekla kot volk v ovčjo obleko? Duhovnike je začela pozivati, da naj zdaj menda že za njo agitirajo, ker ni brezverska. V zahvalo, da smeji v vsaki številki duhovnike, da se norčuje iz katoliških organizacij, obredov, da celo iz naših svetnikov, v zahvalo, da primerja našega živega Boga s poganskimi maliki, da ponižuje Marijo v vrsto grških boginj-malikov itd. itd., v zahvalo za vse to, naj zdaj še hvalimo ta list? Če se je poboljšala »Domovina«, ko pravi, da je na tem potu, prav. Toda slovensko ljudstvo jo bo znalo kljub tej maski zavrniti, kakor je nekoč zavrnilo »Štajerca«. Enega pa »Domovina« tudi zdaj še ni mogla prikriti in se izdaja še nadalje za to, kar je bila do zdaj — da je v službi ljudi, ki so zatajili krščanstvo, ki jim je svobodomiselstvo prva naloga. Če bi »Domovina« s tega pota šla, tedaj bi ji Žerjav sam vrat zavil. Ker pa s tega pota ne gre, bo to opravi nekdo drugi. Saj »Domovina« ne bo šla na pot za čast in ugled slovenskega ljudstva, kar že v tej številki kaže, kjer se norčuje iz kmetkega ljudstva prav neokusno. Enako si je v neštetihih noticah privoščila duhovnike, smešila njihove pridige, spovedovanje itd. — Zato bo veljalo še nadalje za vse kot načelo: »Krščanska hiša ne bo sprejemala tega lista!«

Demokrati zoper kmeta.

Ker je sedanja vlada sklenila, da bo tisto državno uradništvo, ki nima posla, odpuščeno, da se tako zmanjšajo izdatki in davki, je začela SDS očitati SLS stranki, da ne mara skrbeti za meščane, ampak le za podeželsko ljudstvo. Naša stranka da — avico vsakemu, ki mu gre, toda naš kmet pa naj si le zapomni to SDS, kadar bo zopet nastopila kot tedina njegova rešiteljica.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Ali Radič ali Davidovič — eden od teh bo stopil v vlado. Tako dan za dnevom poročajo listi. Radič nima nobenih zahtev, pravi le, da bo za državo in za kralja dobro, če bo on zopet v vladi. Mnogi radikali, so pa zoper Radiča in bolj za sodelovanje z resnim politikom Davidovičem.

Radičevci hočejo v vlado za vsako ceno. Gotovo je, da se Radičevci ne počutijo dobro izven vlade. Posebno jih draži, ko proti svojim političnim nasprotnikom ne morejo nastavljeni ovir, da ne bi preveč izpodirivali radičevske stranke. Zato je padla že med radičevci odločitev, da grede v vlado za vsako ceno. Zadovoljni bi bili, če se razpusti občinski svet v Zagrebu, kjer Radič nima večine, pa mu nagajajo ostale stranke s tem, da zahtevajo izločitev Zagreba iz ostale oblasti. Pred 19. aprilom pa ni verjetno, da bi se vlada razširila še na Radičevce. SLS obdrži svoje stališče kot ga ima sedaj.

Za eno desetino nižan proračun — pomeni, da je vlada znižala davčna bremena za eno celo desetino. To gotovo ni malenkost. Varčevalo se je povsod, kjer se je le moglo. Nasprotni listi in stranke napravljajo veliko hrupa, ker je zmanjšano število uradnikov itd., a vlada je to storila le tam, kjer ni bilo dela za te uradnike, ko so jih prejšnje vlade preveč nastavljele, da so le imele več pristašev. Gotovo je eno najbolj prvih načel pravega gospodarstva, tudi državnega, da se varčuje, kjer se more in sme. —

Albanska zadeva se vleče še naprej. Zdaj se bodo začela sicer neposredna pogajanja med našo in italijansko vlado. Posredovale pa bodo tudi druge države. Do zdaj je bila Nemčija izključena od teh posredovalk, toda končno pa so jo le povabili. Posebna komisija bo zato proučila razmere na licu mesta, kadarkoli bi se pojavil kak nov spor. —

Naša diplomacija — to so uradni zastopniki naše države v drugih državah, niso vsi tako, kakor bi morali biti. V sporu z Italijo je recimo naš poslanik v Parizu Spaljkovič take izjave dajal, da so vzbujale pozornost po vsej Evropi, kako da more tako zastopati svojo državo. Naš sedanji zunanji minister pa želi tudi v tem oziru napraviti red. Zato se vršijo osebne spremembe v naši diplomaciji.

»Kako, če pa hoče!«

»Pa bi ti ne.«

»Ne morem.«

»Ali si se zaljubila vanj?«

»Ne, a taka sem, kakor začarana.«

»Ti?«

»Jaz!«

Jasjek pomisli.

»Za kočjo si bila z njim, takrat na svatbi?«

»Sem.«

Jasjek je težko sedel poleg nje.

»Saj sem vedel, zdelo se mi je . . .«

Marina plaka.

»Marina, poslušaj, pravi Jasjek čez nekaj časa, »zakaj si me takrat vzela v službo?«

»Všeč si mi bil!«

»Jaz?«

»Ti!«

»Zakaj mi to praviš — pa zdaj? — O Devica prečistal!«

»Všeč si mi bil . . . zaradi glasu, ki je šel o tebi med ljudmi . . . Vse je govorilo o tebi.«

»Kaj pa zdaj?«

»Zdaj pa nič! Vse je proč!«

»Proč?«

»Za vedno.«

»A zakaj, zakaj?«

»Ker si mi zdaj toliko kot nič.«

»Zakaj? Saj bi ti vendar ležal pri nogah, saj bi ti bil zvest kot pes. Gledal bi vate kakor v zvezdo . . .«

»Prav to mi ni všeč na tebi; premehak si!«

»In oni ti je bolj všeč, ki te bo tepel?«

»Pa ga je kaj možal!«

(Konec prihodnj.)

Naša stranka je odločno zoper tajno mednarodno politiko, ki jo vodi diplomacija, a v danih razmerah je nujno, da ima tudi naša država prvovrstne moči v diplomaciji.

Boža Maksimovič — notranji minister, zoper katerega je bila vložena druga obtožnica, se bo zagovarjal 19. t. m. pred Narodno skupščino. Nasprotni listi so trdili, da ga bode opozicija s to obtožnico vrgla, obenem pa prevrgla celo vlado. Toda ta čas je minil. Sedanja vlada je odločena, da dela in izpelje, kar je določeno v proračunih. Ako pa je katera stranka, ki je v opoziciji, pripravljena sodelovati, nima sedanja vlada ničesar proti temu. A tudi v tem slučaju vlada ne bi odstopila, ampak se le izpopolnila.

Oblastne skupščine. Nekatere oblastne skupščine po državi so imele zdaj svoje ponovne seje, kjer so poslanci stavili razne predloge. V mariborski oblasti pa so poslanci SLS že za prvo zasedanje pripravili vse predloge, ki jih je v celoti več sto. Na novo zasedanje pa je sklicana oblastna skupščina za dan 19. aprila. Zborovala bo v kazinski dvorani na Slomškovem trgu.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija kuje obroč okrog Jugoslavije. Te dni je bil zastopnik Madžarske grof Bethlen v Rimu. Tam sta on in Mussolini napravila prijateljsko pogodbo, katere naj omogoči Madžarski življenje. V javnost so dali eno pogodbo, ki ne pove ničesar, trdijo pa, da sta obe državi sklenili tudi tajen dogovor, po katerem se bosta podpirali tudi v skupnih bojnih pohodih. Italija naj bi pomagala, da se Madžarska zoper razširi na nekdanje stare madžarske pokrajine. Da pa bosta obe državi zvezani med seboj, je Italija določila, da je Reka prosta luka za Madžarsko, torej madžarsko pristanišče. Kod pa naj Madžarska pride do Reke? Samo preko Jugoslavije. Italija je mnenja, da se Jugoslavija temu ne bo upirala. Treba bo na vsak način za to posebnega dogovora. — Države okrog Madžarske pa niso prav zadovoljne zaradi te nove zveze. Kajti vsaka je nekoliko prizadeta, tako Češka, Rumunija in naša. Ker te tri države tvorijo Malo zvezo (Malo antanto), bo ta zveza zdaj prišla prav do veljave. Zato bo dne 15. maja zborovanje zastopnikov vseh treh držav, kjer bo predvsem sedanja pogodba prišla v pretres. Toda pri vsej zvitosti, ki jo Italija uporablja za svoje zlobne cilje, se ji vendar ne bode vse tako posrečilo, kakor bi rada. Ji je zdaj spodletelo, ko je že mislila, da je že na Balkanu, pa ji bo še v bodoče. Naši sosedi Bolgarija in Grčija sta namreč zavzeli odločno stališče proti temu, da bi se ju zapletlo v kako novo vojno, ker je narod od zadnje do skrajnosti izmognan. Ker pa se je razmerje Rumunije in Italije ravno zaradi Madžarske precej ohladilo, je verjetno, da bo obroč, ki ga Italija kuje okrog Jugoslavije tudi tukaj, kjer bi naj že dobro držal, zopet počil. Mussolini pa le naj leta okrog Jugoslavije, kakor maček okrog vrele kaše, zaveda naj pa se, da se bode opeknel.

Na Rumunskem je vedno večje vznemirjenje, ki ga je povzročilo umiranje kralja Ferdinanda, seglo po vsej državi tako, da je morala vlada odrediti preki sod in še razne druge stroge odredbe. Mnogo ljudstva je namreč že za bivšega prestolonaslednika Karla, ki se hoče vrniti nazaj v državo. Seveda gledajo na ta domači spor tudi sosedne države. Madžarska je takoj bolj pogumna postala in Rusija se pripravlja, da posreduje, če bi prišlo do domače vojne.

Rusija in Francija sta sklenili pogodbo. Med Rusijo in Francijo je že dalje časa bil razgovor za gospodarsko pogodbo, po kateri bo Rusija plačala vse bivše dolgove Franciji, ta pa ji bo posodila denarja in dobila za nagrado še vse petrolejske vrelce na Kavkazu v uporabo. Anglija je precej debelo pogledala, ko je izvedela o tem, pa ji je čisto prav, zakaj pa tako sili Italijo naprej zoper nas in tudi zoper Francijo. Je pač dobila odgovor, kakor ga je morala pričakovati.

Vojška na Kitajskem prihaja v odločilen trenutek, kajti srečala sta se dva edina, ki sta še ostala v moči, to je kantonska vlada in gospodar severne Kitajske Čangtsolin. Kakor bo tu odločeno, v tisto smer se bo obrnila tudi usoda cele Kitajske. Naši misijonarji trpe v takih razmerah

Poročila S. L. S.

Lepo zborovanje Slovenske ljudske stranke v Mariboru se je vršilo v ponedeljek, 11. aprila. Dasiravno so bili povabljeni samo zaupniki, se je vendar nepričakovano veliko število somišljenikov iz mesta. Poročilo o največjem političnem položaju je podal poslanec Žebot. To zborovanje je zopet pokazalo, da je SLS najmočnejša stranka v Mariboru in da vse kričanje rdečkarjev in demokratov nič ne izda.

Pri Sv. Petru niže Maribora priredi poslanec Žebot na velikonočni ponedeljek po rani maši pri cerkvi shod SLS. Šentpeterčani, pridite!

Na belo nedeljo k Sv. Lenartu v Slov. gorice na okr. shod SLS. Začetek po pozni sv. maši. Govorijo: dr. Leskovar, Supanič, dr. Veble, Žebot, Poljanec itd. Pridite iz vseh župnij!

Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah je priredila na cvetno nedeljo Slovenska ljudska stranka zborovanje, na katerem je govoril poslanec Žebot. Predsednik krajevne organizacije Rošker je povdaril, da naši poslanci ne prihajajo med nas samo ob volitvah, ampak ob vsaki priliki pridejo poročat o važnih zadevah. Z veseljem smo vzeli na znanje poslančevoro poročilo, da je naša vlada v dveh mesecih storila za naše ljudstvo mnogo več nego demokrati ali samostojneži skozi leta. Na shod je prišel tudi oblastni poslanec in deželni odbornik Supanič, ki je poročal o važnosti naše samouprave. Z govori smo bili vsi zadovoljni in mirno lahko trdimo, da je cela župnija Sv. Jakob v taboru SLS. Tukaj za druge stranke ne cvete pšenica.

Dr. Hohnjec poroča na belo nedeljo, 24. aprila zaupnikom SLS na zboru pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Zborovanje bo na belo nedeljo po ranem cerkvenem opravilu v Slomškovi dvorani. Zaupniki iz ljutomerskega in gornje-radgonaškega okraja, pridite!

Okrajni shod zaupnikov SLS za ptujski okraj se vrši na belo nedeljo, dne 24. aprila v Ptuj v gostilni Brenčič (Ormoška cesta). Dnevni red: 1. Državni proračun 1927-28

zelo težko preizkušnja. Pregarjanje, obdolžitve vohunstva itd. je na dnevnem redu. Kakor poročajo, so že mnogi kat. misijonarji bili umorjeni. Posamezne države sicer pošiljajo proteste, pošiljajo ladje, ali kaj naj opravijo proti milijonskim masam naroda, ki jih je težko pomiriti, ako se jih enkrat razburi in požene v boj. —

Novi veliki uspehi naše stranke za Slovenijo.

V posebnem članku današnjega »Slov. Gospodarja« razlaga gospod poslanec Pušenjak našim čitateljem velike in pomembne uspehe, katere je priborila našemu narodu SLS v Beogradu. Ti uspehi so tako velikanskega pomena za napredek in razvoj Slovenije, da jih občudujejo vsi naši resni nasprotniki, in to svoje občudovanje tudi odkrito priznavajo v svojem glasilu »Narodni dnevnik«. Le najzagrizenejše časopisje samostojnih demokratov, »Jutro« in »Domovina«, in radičevski »Kmetijski list«, skušajo siloma vse te uspehe za lažjo in zavijanjem postaviti v tako luč, da prinašajo Sloveniji mesto koristi, škodo. Njihove laži so pa brezuspešne, vsakdo bo čutil blagoslov dela nove vlade. »Jutro«, »Domovina« in »Kmetijski list« pa si z laganjem samo škodujejo, ker jim nihče več ne bo veroval.

Z radostjo moramo zopet ugotoviti, da se SLS ni zadovoljila s prvimi uspehi ter sedaj počiva, nasprotno, še z večjo vnemo je na delu.

Te dni je prišla iz Beograda vest o novih uspehih, katere je naša stranka podarila Sloveniji za velikonočno pisanko:

To darilo je sledeče:

1. Graditev novih železnic v Sloveniji.

V Sloveniji se je že zdavnaj v dobi pred vojno nameravalo zgraditi nekatere važne železniške proge. Vojna je to preprečila, po prevratu se je vedno znova zahtevalo v Beogradu, da se prične z graditvijo najvažnejših prog, toda vedno se je izvedba odgodila radi pomanjkanja sredstev. Najbolj se je zavzemala za gradbo železnic v Sloveniji Slov. ljudska stranka in prvi njen velik uspeh je bila graditev proge Ormož—Ljutomer—Murska Sobota.

Ker država ne more iz tekočih sredstev graditi železnic, je zato potrebno posojilo. Prejšnje vlade so skušale posojilo najeti v inozemstvu, toda uspeha ni bilo. Posojilo se daje samo onim, katerim se zaupa, prejšnje vlade pa niso uživale v inozemstvu zaupanja. Sedanji vladi pa se je posrečilo, najeti v Ameriki posojilo v znesku 30 milijonov dolarjev. S tem posojilom se bodo gradile nove železnice, in sicer proga Beograd—Split, v Sloveniji pa tri nove železnice, in sicer: Rogatec—Krapina, St. Janž—Sevnica in proga med Kočevjem in Srb. Moravicami, s katero se bo skrajšala zveza Slovenije z morjem za več sto kilometrov. Proge se začnejo graditi še letos.

2. Ljubljanska borza.

Je drugi uspeh, katerega je dosegla SLS. V Ljubljani je borza, na kateri se sklepajo vse večje kupčije za vsakovrstno blago. Ni pa imela dosedaj dovoljenja za kupčevanje z inozemskim denarjem ali devizami. Če hoče trgovec kupiti kako blago v tuji državi, ga mora plačati z denarjem dotične države in ta denar se kupi na borzi. Naši trgovci so bili navezani na nakup deviz na borzi v Zagrebu, ki je zasluzila letno od slovenskih trgovcev težke milijone. Ta denar bo sedaj ostal doma, ker je dobila tudi ljubljanska borza dovoljenje za trgovino z devizami.

3. Reparacije tudi za Slovenijo.

Vsa večja javna dela v Srbiji so se po vojni izvršila na račun vojne odškodnine, katero je po mirovni pogodbi Nemčija dolžna plačevati. Odškodnino je plačevala v blagu — v takozvanih reparacijah. Nemci so gradili v Srbiji med vojno porušene mostove, železnice, tovarne itd. Sedaj je v Srbiji že vse popravljeno, kar je porušila vojna, blago pa v državo še neprestano prihaja. SLS je dosegla, da se bodo iz tega materijala izvršila javna dela tudi v Sloveniji.

in njegove izpremembe vsled vstopa SLS v vlado, 2. politično poročilo, 3. okrajne zadeve. Poroča g. poslanec Vesjenjak.

V Ormožu se vrši na belo nedeljo, dne 24. aprila po rani službi božji v Katoliškem domu okrajni shod SLS na katerem poroča g. poslanec Bedjanič.

Naša društva.

Zgor. Polskava. Slov. katol. izobr. društvo »Skala« priredi dne 18. aprila na velikonočni ponedeljek v Društvenem domu pri Zohrerju, igro »Divji lovec« ob 3. uri popoldne. Vse kaže, in je tudi želja, da bodo naši igralci, ki so na dobrem glasu daleč naokrog, svojo nalogo častno rešili. Zatorej vsi na velikonočni ponedeljek v obilnem številu na svidenje in Društvenem domu, da se skupno z našo mladino razveselimo letošnje Aleluje in velikonočnih pihov.

Središče. Tukaj igrani »Pasinjon« je vzbudil med ljudstvom splošno zanimanje in je tako zaslovel po okolici, da sliši le pogovore o središkem Pasijonu, če prideš med ljudi. V nedeljo, dne 10. t. m. so kljub skrajno slabemu vremenu množice ljudstva kar trumoma romale v Središče, k tej znameniti predstavi. Ker so bili sedeži že vsi razprodani v predprodaji, so novodošli gostje mogli dobiti le stojišča, dasi so želeli sedeže. A kmalu je zmanjkalo tudi stojišč, ker dvorana, dasi precej velika, je nastala nabito polna. Kakor že objavljeno, se vrši prihodnja predstava Pasijona na velikonočni ponedeljek, 18. t. m. ob pol 4. uri popoldne. Ker pa so za tokratno prireditev vstopnice že večinoma razprodane, se na željo občinstva igra še ponovi na belo nedeljo, dne 24. t. m., ob pol 4. uri popoldne. Cenjeno občinstvo se prosi, da si vstopnice pravočasno nabavi v predprodaji (Rudolf Lukatič, Središče), ker ni gotovo, da jih dobi na dan prireditve. Vsi, ki še vam dosedaj ni bilo dano videti na središkem odru Pasijon, ne zamudite tega ob naslednjih prireditvah, da te zamude pozneje ne boste obžalovali. Med odmori se prodajajo hrenovke, pecivo in malinovec.

St. Vid — Planina. Tukajšnji Orel priredi s pomočjo Dekliške zveze na velikonočni ponedeljek v St. Vidu ob 3. uri popoldne lepo ljudsko igro v petih dejanjih »Revček Andrejček«. Na lepo predstavo vsi prijatelji poštenega razvedrila izrekno vabljeni. Bog živi.

Minister za javna dela Dušan Serbec je že dovolil, da se v Medvodah pri Ljubljani zgradi iz reparacij nov železen most, katerega je lansko leto porušila poveljenj.

Da so na podlagi teh pridobitev naši nasprotniki izpremenili svoje mnenje o naši stranki, smo že poročali. K navedenim zadnjim uspehom piše »Narodni dnevnik« sledeče: Naj kdo sodi SLS kakorkoli, toda priznati je treba, da zna njena delegacija delati in da je dosegla tako velike uspehe, kakor dosedaj niti ena druga stranka. Tako se je izkazalo, kako pravilno je bila naše stališče, da mora biti Slovenija zastopana v vladi po svoji najmočnejši stranki. Nas ti uspehi SLS vesele, ker so to slovenski uspehi in tudi nismo tako malenkostni, da bi se obotavljali priznati izredno uspešnost parlamentarne delegacije SLS in njene šefa, dr. Korošca.

K vsem tem pridobitvam Sloveniji in delegaciji SLS čestitamo!

Resnica in »Domovina«.

Čitateljem »Slov. Gospodarja« je znana izjava, v kateri se je po določilih tiskovnega zakona preklevalo izraze, kot da »Domovina« ni gnojnica, in zato ni ostudna itd. — Nikjer in nikdar pa ni »Slov. Gospodar« prekleal, da ni protiverska. Nasprotno! Ponudil se je celo dokaz resnice. Ako bi »Domovinarji« mogli, bi itak stišali v to izjavo ravno to besedo. Toda komu očitati, da govori ali piše zoper vero, ni žaljivka, ni psovka, ampak je očitek, ki ga je treba dokazati. Toda »Domovina« nam še v tej številki, ko se dela tako pobožno, sama z nova nudi dokaze svojega »katoliškega« pisanja. Norčuje se iz pridig in iz sv. pisma, norčuje se iz spovedovanja in duhovnikov, zoper katere ima celo vrsto napadov! Vse to dela zavoljo svoje skrbi za vero, to se razume! »Domovina« se je v resnici skregala z resnico in njeno poročanje v tej zadevi je — lažljivo!

Kaj je novega?

Veselo srečne velikonočne praznike želita cenjenim naročnikom in čitateljem »Slov. Gospodarja«

uredništvo in upravnništvo.

Voditeljem agitacije za »Slov. Gospodarja«: Zadele so sledeče številke: 1000 Din — št. 1369, 500 Din št. 227, 5 po 100 Din — št. 296, 671, 811, 972, 1096, 20 po 50 Din — št. 19, 113, 761, 1109, 2116, 2129, 15, 1122, 409, 964, 677, 319, 299, 679, 1989, 1435, 1666, 1800, 989, 1133, 699, 1483. Denar smo nakazali te dni. Vsem želimo vesele velikonočne praznike!

»Naš dom« bi bil rad izšel tokrat že pred 15., da bi ga bili dobili naročniki že na veliko soboto. Kljub dobri volji to ni bilo mogoče, tako da go bodo marsikje dobili šele po veliki noči. Naši fantje in dekleta nam bodo to že oprostili, ker smo zazdaj še pač reveži, ki moramo biti ponižni in skromni. Tem lepša in bogatejša bo ta številka. — Uprava »N. d.«

Še enkrat o inseratu »Dobra služba«. Ponovno smo prejeli pritožbe, da glede tega inserata ni vse v redu, da Oto Arzenšek, Smarje pri Jelšah, ki pa nam je zatajil svoje ime in se podpisal kot Fr. Arzenšek, hoče nepoučene s tem inseratom pripraviti do tega, da mu pošiljajo znamke ali sicer dajejo večje vsote za njegove odgovore. Zato opozarjamo p. n. bralce, naj začasno ustavijo vsako poslovanje in dopisovanje z omenjenim Otonom Arzenškom v zadevi označenega inserata, ker hočemo stvar popolnoma razčistiti. Upamo, da se nam bo to v kratkem posrečilo, na kar bomo o zadevi poročali v »Slov. Gospodarju«. — Omenjenega g. Otona Arzenška pa javno pozivamo, naj takoj odgovori, zakaj je spremenil ime, ko je naročil inserat, ali je hotel s tem prikriti kako goljufijo? Ako nam do prihodnjega tedna ne javi, potem bomo storili, kar se v takih slučajih mora storiti. Mi nikakor ne bomo trpeli, da bi kdo »Slov. Gospodarja« izrabljajal za izkoriščanje ljudi, ki iščejo službe. — Uprava »Slov. Gospodarja«.

Prazniki v mariborskem gledališču. Na veliko nedeljo popoldne ob 15. uri se uprizoni zelo uspeša Kristusova drama Pasijon, zvečer, ob 20. uri pa bo premijera privlačne operete »Logarjeva Krista«. Na velikonočni ponedeljek popoldne se Pasijon ponovi, istotako se dan ponovi »Logarjeva Krista«.

Pasijon v mariborskem gledališču. Opozarjamo vse občinstvo, zlasti pa še okoličane, da se uprizoni na veliko nedeljo popoldne in veliki ponedeljek popoldne, obakrat ob 15. uri drama v desetih slikah Pasijon. Predstava traja le dve uri, kar je zlasti ugodno za železniško zvezo.

Denarja jim manjka. Samostojni demokratje so že nekaj časa potisnjeni v opozicijo. Od časa, ko so morali iz vlade, pa do danes so se malodane do dna izpraznile njihove blagajne. Kako slaba da prede Pribičević—Žerjavovi gospodi v denarnem oziru, nam najbolje dokazuje dejstvo, da bo Pribičevićovo glasilu »Riječ« prenehalo izhajati. V Sloveniji je bil dr. Žerjav tako radodaren v »Domovino« in »Jutrome«. »Domovine« je kar deževalo po deželi in so demokrati agitatorji celo izjavljali, da je list zastoj. Povsod iz dežele prihajajo v novejšem času poročila, da so začeli samostojni demokrati na prav resen način iztirjevati naročnino za »Domovino« in »Jutro«. Naj le bosta Žerjav in Pribičević še eno dobro leto izven vlade, pa ne bo ne »Jutra« in ne »Domovine«, pri prihodnjih skupščinskih volitvah pa tudi ne več dr. Žerjava in ne Pribičevića.

Veronauk zopet na kmetijski šoli. Na enoletni vinarški in sadjarski šoli v Mariboru je bivši kmetijski minister Pucelj odpravil veronauk. Tedaj je med našim vernim kmetijskim ljudstvom tako postopanje ministra vzbudilo veliko nevoljo. Celo kandidat SKS je javno na shodu obsojil to postopanje svojega voditelja. Sedanji kmetijski minister pa je zopet odredil, da se na tej šoli poučuje verouk. Dosedanji katehet g. M. Petelinšek hodi zopet poučevati na omenjeno šolo. Z zadovoljstvom sprejemajo na znanje to obvestilo posebno oni starši, ki so hoteli celo svoje sinove odpoklicati domov, ker so bili vznevoljeni zaradi postopanja bivšega ministra Pucelja. Njegovo toliko hvalisano delo se popravlja in kmetško ljudstvo je za-